

OD PRZEDSIĘBIORSTW, PRZEZ PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, AŻ DO EDUKACJI

– KRÓTKA HISTORIA (PRE-)INKUBACJI I BYCIA PRZEDSIĘBIORCZYM,
A NIE PRZEDSIĘBIORCĄ.

INNOVATION

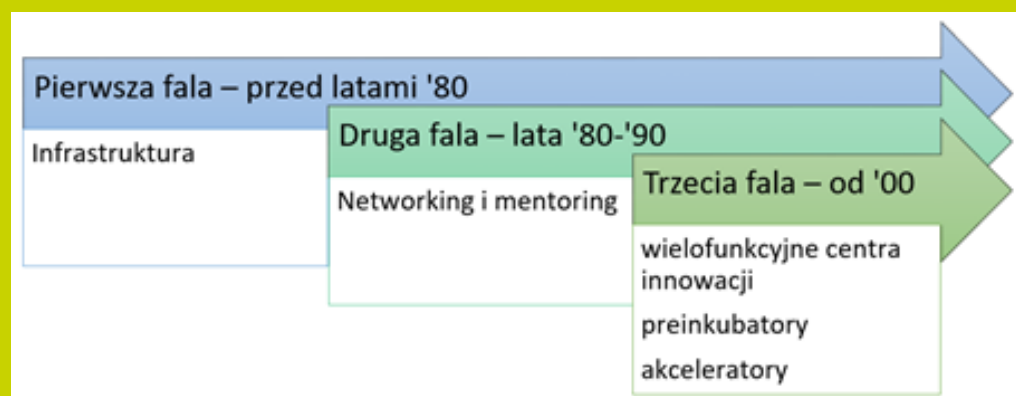
Przedsiębiorczość to w dzisiejszym rozumieniu nie tylko bycie przedsiębiorcą, ale przede wszystkim byciem przedsiębiorczym. W Popojutrze działamy na dwóch płaszczyznach. Z jednej strony wspieramy innowatorów w pracy nad rozwiązaniami, które przeniosą naszą edukację do XXI wieku. Z drugiej natomiast uczymy naszych innowatorów jak być przedsiębiorczym i istniejące problemy traktować jako wyzwania, które można rozwiązać.

Obecnie przedsiębiorczość znajduje się w centrum uwagi zarówno polityków, jak i naukowców. Jest wręcz uważana za panaceum na problemy gospodarcze kraju. Wprost wskazuje się, że wpływa ona pozytywnie na innowacyjność, konkurencyjność i powstawanie nowych miejsc pracy, a przez to pośrednio na rozwój gospodarczy (źródło 1-3). Nie zawsze jednak była tak postrzegana. Przez dekady po drugiej wojnie światowej za wsparcie przedsiębiorczości uważano stworzenie takich warunków, które umożliwiłyby funkcjonowanie małych i średnich firm. Zakładano, że potrzebują one ochrony, bo inaczej nie poradzą sobie w świecie zdominowanym przez wielkie korporacje. Na przełomie XX i XXI wieku zauważono potrzebę

budowy gospodarek opartych o wiedzę, co zrewolucjonizowało myślenie o przedsiębiorczości (5). Po raz pierwszy pojawiły się postulaty, że przedsiębiorczość znacznie wykracza poza dotychczasowe jej pojmowanie i dotyczy przede wszystkim zachowań ludzkich, kompetencji i nastawienia. Od tego czasu coraz bardziej podkreśla się konieczność tworzenia nie tyle przedsiębiorców, co ludzi przedsiębiorczych (6). Różnica jest zasadnicza. W pierwszym podejściu nacisk położony jest na umiejętności związane z zakładaniem i prowadzeniem firmy, a w drugim na tzw. kompetencje XXI wieku lub kompetencje przyszłości, jak np. kreatywność, umiejętność pracy w zespole (interdyscyplinarnym i międzynarodowym), zdolność do uczenia się, czy wysoką sprawczość.

Od dziesięcioleci za jedno z najskuteczniejszych narzędzi do wsparcia przedsiębiorczości uważane są inkubatory. Ewolowały one wraz ze zmieniającym się postrzeganiem samej przedsiębiorczości. Obecnie naukowcy wyróżniają trzy fale, w ramach których powstawały kolejne modele inkubacji (zob. Rysunek 1) (7).

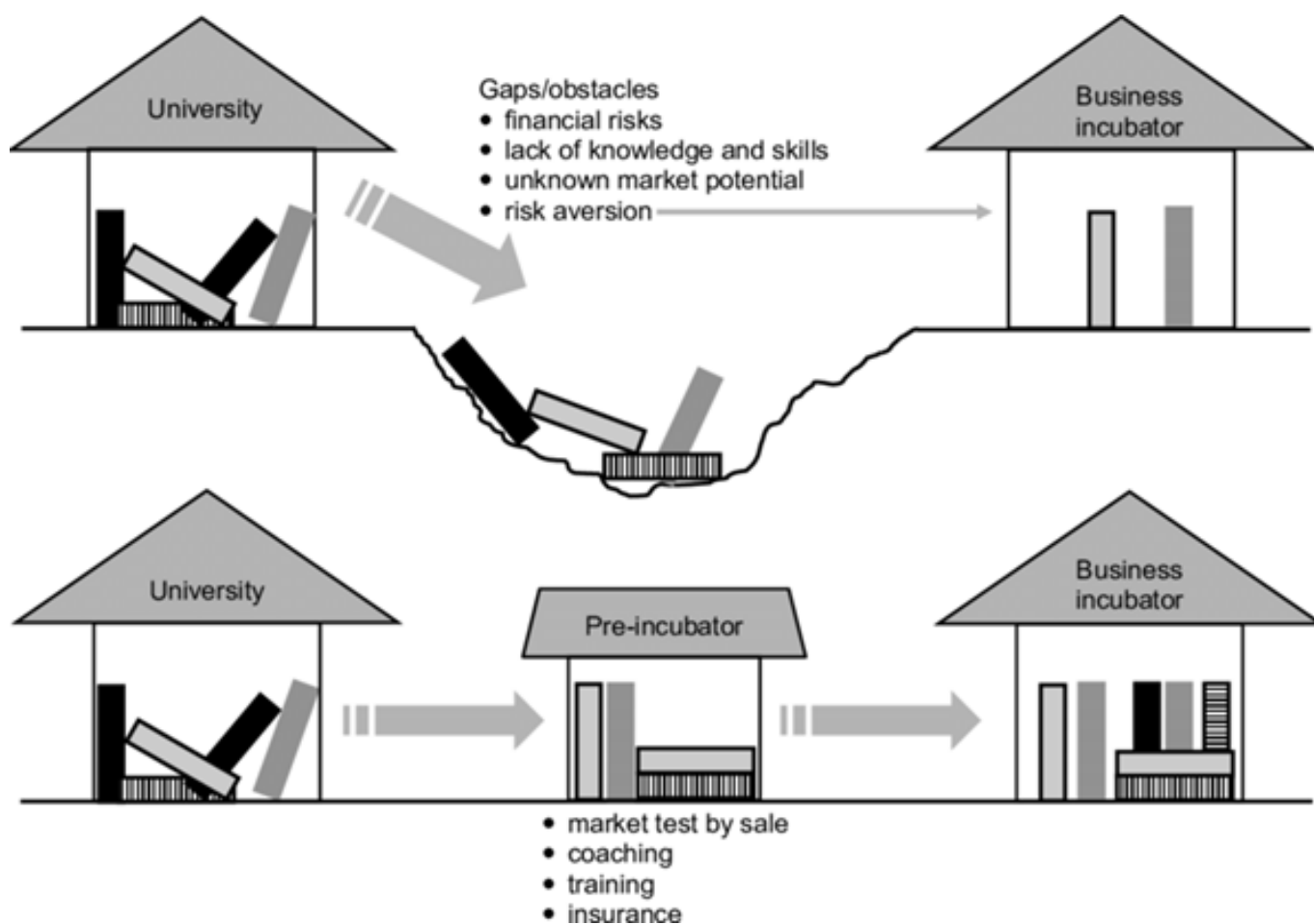

Rysunek 1. Ewolucja inkubatorów

Pierwszy na świecie inkubator powstał w 1959 roku w Nowym Jorku.

W kolejnych latach podobne programy rozpowszechniły się przede wszystkim w USA i Europie Zachodniej. Pierwsza fala inkubatorów trwała do lat 80. Celem inkubacji w tamtym czasie było przede wszystkim zapewnienie odpowiedniej infrastruktury i wsparcia formalnego (księgowość, doradztwo prawne) nowopowstającym przedsiębiorstwom. Z czasem zaczęto zauważać, że jest to niewystarczające. W drugiej fali (lata 80-90 XX wieku) uznano, że do prawidłowego rozwoju firm konieczne jest włącznie networkingu i mentoringu. Nie przyniosło to jednak oczekiwanych efektów. Dopiero na przełomie tysiąclecia, wraz ze zmianami w postrzeganiu przedsiębiorczości pojawiła się trzecia fala inkubatorów. W tym czasie nastąpił swego rodzaju chwilowy rozdźwięk pomiędzy Europą a USA. Na obu kontynentach zauważono, że dotychczasowy system edukacji, w tym uniwersyteckiej, nie jest wystarczający, aby wykształcić kompetencje, jakie są wymagane w XXI wieku. W Europie sposobem na zniwelowanie tych braków miały być powstałe na początku lat '90 preinkubatory. W USA natomiast inkubatory zaczęły powoli ustępować dominującego miejsca akceleratorom.

Rysunek 2. Schemat pre-inkubacji

Wszystkie te wskazane zmiany oraz bardzo duży nacisk na wspieranie kompetencji i rozwój ludzi przedsiębiorczych sprawiły, że inkubatory obecnie są nawet nazywane „przedsiębiorczymi szkołami przyszłości”. Różne podejścia do pre-inkubacji i inkubacji omówię w kolejnych, tematycznych artykułach. W tym tekście chciałbym skupić się dalej na tym, jak Popojutrze wpisuje się w (Pre)inkubator najnowszej fali.

Celem Popojutrze jest zmiana w polskiej edukacji. Zmiana ta odbywa się na dwóch płaszczyznach. Pierwszy poziom jest oczywisty, wraz z naszymi innowatorami tworzymy, testujemy i rozwijamy mikro innowacje. Są to rozwiązania, które mogą i są realnie wdrażane zarówno w dużych ośrodkach miejskich, jak i małych miejscowościach. Drugi poziom, który dla wielu uczestników programu jest olśnieniem podczas samego procesu (pre-)inkubacji, jest rozwój samych innowatorów. Chcemy, aby osoby, które przechodzą wraz z nami proces od problemu, aż do rozwiązania, nabyły kompetencje XXI wieku. Chcemy z nich uczynić profesjonalistów przyszłości (8). Wierzmy, że profesor Bandura miał rację, mówiąc, że osoby o wysokim poczuciu własnej skuteczności nie tylko myślą o swojej przyszłości, ale są w stanie ją sobie wytworzyć. Dzięki temu absolwenci naszego programu w przyszłości widzą problemy jako wyzwania, które wiedzą jak rozwiązać.

To pierwszy artykuł z serii o edukacji i pre-inkubacji. Już teraz serdecznie zapraszam na trzy kolejne:

1. Od upadku Nokii do najlepszego modelu nauczania przedsiębiorczości na świecie – wspomnienia z mroźnej Finlandii.
2. Generowanie pomysłów, czy rozwój istniejących – dwa różne podejścia do pre-inkubacji.
3. Uniwersytet Trzeciej Generacji vs Uniwersytet Przedsiębiorczy – dwa spojrzenia na uniwersytet przyszłości.

1. Audretsch DB, Thurik AR. ENTREPRENEURSHIP, INDUSTRY EVOLUTION AND ECONOMIC GROWTH. Austrian Econ Entrep Stud. 2003;6. doi:10.1016/S1529-2134(03)06003-4
2. Audretsch DB, Keilbach MC, Lehmann EE. Entrepreneurship and Economic Growth. Oxford University Press; 2006. doi:10.1093/acprof:oso/9780195183511.001.0001
3. Braunerhjelm P, Acs ZJ, Audretsch DB, Carlsson B. The missing link: knowledge diffusion and entrepreneurship in endogenous growth. Small Bus Econ. 2010;34(2):105-125. doi:10.1007/s11187-009-9235-1
4. Mittelstädt A, Cerri F. Fostering Entrepreneurship for Innovation. OECD Dir Sci Technol Ind Sci Technol Ind Work Pap. 2009;(2008):0_1-5,7-128. doi:10.1787/227624785873
5. Audretsch D, Thurik R. What's New About the New Economy? Sources of Growth in the Managed and Entrepreneurial Economies. Published online November 26, 2000.
6. Lackéus M. Entrepreneurship in Education. What, Why, When, How. OECD; 2015.
7. Bruneel J, Ratinho T, Clarysse B, Groen A. The evolution of Business incubators: Comparing demand and supply of business incubation services across different incubator generations. Technovation. 2012;32(2):110-121. doi:10.1016/j.technovation.2011.11.003
8. Heikkinen K-P, Seppänen U-M, Isokangas J. Entrepreneurship Education in Studio Based Learning Practices. Proc 11th Eur Conf Innov Entrep. 2016;(September):247-256. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/124585/Heikkinen_Entrepreneurship.pdf?sequence=1&isAllowed=y

